

PROJEKAT
**PODRŠKA
GRAĐANIMA
U BORBI
PROTIV
KORUPCIJE**
NEWSLETTER ZA IV KVARTAL 2022.

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

CENTRI CIVILNIH AKCIJA I
CENTRI UČESNIKA U PROMJENAMA

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
BOSNA I HERCEGOVINA

CRM

Opis projekta

Projekat „Podrška građanima u borbi protiv korupcije (ACFC)“ provode Centri civilnih inicijativa (CCI), kao glavni implementator, te Transparency International BiH (TIBiH) i Centar za razvoj medija i analize (CRMA) kao partneri na projektu, a podržan je od strane Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Projekat se implementira u periodu septembar 2019 – septembar 2024. godine.

Cilj projekta ACFC je povećati učešće građana u borbi protiv korupcije, te su sve projektne aktivnosti dizajnirane i osmišljene na način da potiču snažan i održiv antikorupcijski aktivizam u cijeloj zemlji i na svim nivoima. Projekat ACFC ima za svrhu da civilno društvo bude reprezentativno i kredibilno u borbi protiv korupcije.

U okviru projekta realizuju se sljedeće aktivnosti:

- Monitoring i zagovaranje antikorupcijskih legislativa u sljedećim oblastima: sukob interesa, zaštita zviždača, javne nabavke i zloupotreba javnih sredstava u izbornim kampanjama;
- Uključivanje građana i izgradnja kulture koja odbacuje korupciju
- Koordinacija i izgradnja kapaciteta uključenih organizacija

Korupcija nije problem pojedinca!!!

Grupa ste građana koja se suočava sa korupcijom u vašoj zajednici i zbog toga ne možete da ostvarite pravo koje pripada vama ili širem krugu ljudi?

Trpите posljedice loših odluka donesenih usljed zloupotrebe položaja ovlaštenih lica ili nezakonitog postupanja vlasti?

Kontaktirajte nas u cilju dobijanja podrške vašim inicijativama u borbi protiv korupcije

063 396 536

protivkorupcije@ccibh.org

Antikoruptivni aktivizam širom Bosne i Hercegovine

Kontaktirajte ih putem njihovih FB stranica!

Više na portalu antikorupcija.info

- Banja Luka**
 - UG "Restart Srpska
 - Unija udruženja poslodavaca Republike Srpske"
 - Udruženje „Misli dobro“
 - UG "Put pravde"
 - Centar za edukaciju "Pro Educa"
 - NGG "Protiv kamenoloma Planina u naselju Karanovac"
 - Udruženje „Perpetuum Mobile - Institut za razvoj mladih i zajednice“
- Bijeljina**
 - Helsinški odbor za ljudska prava
 - NGG "Zaustavimo nelegalnu eksploataciju šljunka u Bijeljini"
- Bjelašnica**
 - NGG „Za zaustavljanje nelegalne gradnje na Bjelašnici i Igmanu“
- Brčko**
 - NGG "Za transparentno finansiranje neprofitnih organizacija iz budžeta Brčko distrikta"
 - NGG "Za priznate diplome od akreditovanih visokoskolskih ustanova u Brčko distriktu BiH"
 - Omladinski centar Vermont
 - UG „Demos“
- Breza**
 - NGG „Za uklanjanje nelegalne deponije u naselju Nedići, Breza“
- Bugojno**
 - NGG „Poriče“
- Bužim**
 - Udruženje distrofičara Bužim
- Doboj**
 - NGG "Za legalnu eksploataciju minerala iz korita rijeke Bosne"
 - NGG "Licencirane i akreditovane visokoškolske ustanove - validne i priznate diplome"
 - NGG „Uklonite Heksan iz Kotorskog“, Centar za humanu politiku
 - UG "Tolerancijom protiv različitosti (ToPeer)"
- Drvar**
 - NGG "Drvar bez nelegalnog otpada"
- Foča**
 - NGG "Sačuvajmo rijeke Foče"
- Goražde**
 - NGG "Spasimo Drinu"
 - NGG „Goražde bez pesticida“
- Istočno Sarajevo**
 - NGG "Stop izgradnji mHE na Kasindolskoj rijeci"
 - "Ženski interaktivni ruralni centar" (ŽIR)
- Jablanica**
 - NGG "Za Doljanku"
- Konjic**
 - NGG "Neretvica - Pusti me da tečem"
- Kozarska Dubica**
 - NGG "Reaguj protiv nepravilnosti koji ugrozavaju zdravlje i životnu sredinu"
- Kreševo**
 - NGG "Kreševski građanski pokret"
- Kakanj**
 - NGG „Park prirode Trstionica i Boriva“
- Livno**
 - UG "Centar za građansku saradnju" CGS Livno
- Maglaj**
 - NGG „Za legalnu eksploataciju minerala u gornjem toku rijeke Bosne“,
- Mostar**
 - NGG "Jer nas se tiče"
 - NGG "Stop izgradnji mHE Buna I i II"
 - NGG „Stop nelegalnoj gradnji na Bijelom Brijegu“
 - NGG „Ne na Buni i u mome Blagaju“
 - NGG „Građanska inicijativa Kuti“
 - Udruga za unapređenje kvalitete življenja Futura Mostar
- Petrovo**
 - NGG „Čuvari Ozrena“
- Prijedor**
 - Udruženje za zaštitu potrošača DON Prijedor
 - NGG „Budi moj glas“
- Sarajevo**
 - NGG "Hastahana park"
 - NGG "Nelegalna gradnja u opštini Stari Grad"
 - NGG "Inicijativa KCUS"
 - Udruženje „Ja BiH u EU“
 - Udruženje poslodavaca u Federaciji BiH
 - BIRN BiH
 - Udruženje "Baby Steps"
 - Udruženje Sindikat uposlenika Fonda
 - NGG „Spas u zadnji čas – Spasimo Dobrinju“
 - Unija za održivi povratak i integracije u BiH
 - Centar za razvoj omladinskog aktivizma (CROA)
 - Inicijativa za šumarstvo i okoliš
 - Aarhus centar
 - Udruženje profesionalaca, trenera i službenika za javne nabavke u BiH (UPTIS)
- Šipovo**
 - NGG "Farmeri"
- Tešanj**
 - NGG "Netransparentno trošenje sredstava iz budžeta za vodosnabdjevanje građana"
- Trebinje**
 - UG "Stop mobbing"
 - NGG „Pokret za restituciju Trebinje“
- Trnovo**
 - NGG "Stop nelegalnom odlaganju otpada na Krupačkim stijenama"
- Tuzla**
 - Građanski pokret "Buđenje"
 - NGG "Inicijativa protiv odlagališta šljake i pepela iz Termoelektrane u MZ Šiški Brod"
 - Udruženje Forum građana Tuzle
- Visoko**
 - NGG „Za sprječavanje zloupotreba prilikom izdavanja dozvola za rad privređivača igara na sreću (kladionica, lutrija i sl.)“
- Višegrad**
 - NGG "Odranimo rijeke Višegrada"
 - NGG „Uklonimo nelegalnu deponiju pred turističkim gradom“
- Vitez**
 - NGG "Hrabre žene Kruščice"
 - NGG "Naše zgrade - naše pravo da znamo"
- Zenica**
 - NGG "Čuvari zraka"
 - NGG "Pokret za preokret"
- Zvornik**
 - NGG „STOP nelegalnim šljunkarama na rijeci Drini“
 - NGG „Stop izgradnji asfaltne baze u Tršiću“
- Žepče**
 - NGG „Sprječimo nelegalnu eksploataciju šljunka na području Žepča i Zavidovića“

OBILJEŽEN MEĐUNARODNI DAN BORBE PROTIV KORUPCIJE

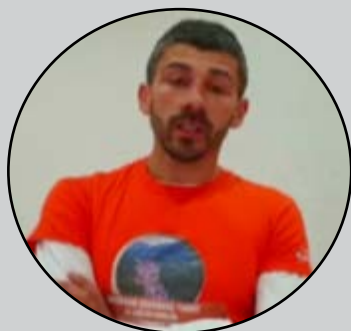
Povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije, 09.12.2022. godine, građanski aktivisti su u 11 gradova širom Bosne i Hercegovine izašli na ulice i različitim aktivnostima, počevši od press konferencija, podjele letaka, pokretanja peticija, podsjetili javnost protiv kojih nezakonitosti i nepravilnosti se bore u svojim lokalnim zajednicama. Ovaj dan su obilježili i oni hrabri aktivisti koji u svojim lokalnim zajednicama, ostvaruju značajne uspjehe - pomjeraju granice, poništavaju nelegalne dozvole, ruše spratove nelegalno izgrađenih objekata, zaustavljaju investitore u uništavanju prirodnih bogatstava, mijenjaju zakonsku regulativu.... Svi oni su baš tog dana, simbolično, pozvali sve građane da im se priključe u borbi protiv korupcije i da se zajedno bore protiv neregularnosti u lokalnim zajednicama. Svojim primjerom podstiču građane da i oni u svojim lokalnim zajednicama dignu glas protiv korupcije.

„I ono što nas motiviše i inspiriše jeste sama pomisao da će Kasindolska rijeka teći slobodno, nesmetano svojim koritom kao što je tekla stotinama godina i da će korupciji doći kraj.“ Sara Tuševljak, inicijativa „Stop izgradnji mHE na Kasindolskoj rijeci“

„Korupcija je odgovorna zašto mještani naselja Kuti svaki dan strahuju, da im se na 137 metara od naselja ne otvori kamenolom. Zbog tog smo se mi, mještani, udružili u neformalnu grupu građana, u borbi za ostvarenje svojih prava.“ Aner Omanović, inicijativa „Kuti“

„Iako smo spoticani, omalovažavani i vrijeđani u nadi da ćemo odustati, to je samo vjetar u leđa da se nastavimo jače boriti za zdravlje nas, naše obitelji i spriječavanje ekološke katastrofe koja nam prijete.“ Davor Nujić, inicijativa “Kreševski građanski pokret”

„Želio bih danas povodom Međunarodnog dana protiv korupcije da istaknem da i naša borba za zatvaranje Uborka zavisi mnogo od korupcije u našoj zemlji i želim da dodam da Uborak, iako utiče na zdravlje ljudi oko njega i na zdravlje ljudi u samom gradu Mostaru i možda ljudi koji žive u slivu rijeke Neretve, svi zajedno treba da se zapitamo kako možemo doći do zatvaranja Uborka.“ Fuad Hujdur, inicijativa „Jer nas se tiče“

„Neformalna grupa građana „Zaštitimo izvore Mandeka“ iz Livna se već godinama bori protiv nezakonitih istraživanja i bušenja oko izvorišta pitke vode koja opskrbljuju naša kućanstva.“ Marijana Brešić, inicijativa „Zaštitimo izvore Mandeka“

„Zbog korupcije već 28 godina na ulazu u Višegrad postoji nelegalna deponija. Odlučili smo da to zaustavimo!“ Emin Karčić, inicijativa „Uklonimo nelegalnu deponiju pred turističim gradom Višegradom”

„Moj motiv da se uključim u kampanju protiv nelegalne eksploatacije šljunka je bio lične prirode. A i pored tog motiva lične prirode, mogao bih slobodno da istaknem da postoje još i drugi razlozi za to a to je svakako uništavanje i devastiranje priobalnog područja rijeke Drine ovdje kod nas u Zvorniku.“ Dušan Aćimović, inicijativa „Stop nelegalnim šljunkarama na rijeci Drini.“

„Moj motiv za borbu protiv korupcije je nepravda. Dakle, korupcija jednako je nepravda u društvu. Zato što neka prava dobija onaj ko to ne zaslužuje zbog koruptivnih radnji, a istovremeno su ta prava uskraćena onome kome treba da pripadnu.“ Hajrija Čobo, inicijativa „Park prirode Trstionica i Boriva“

„Uvjerenje da u institucijama, od najnižeg do najvišeg nivoa, ima stručnih i poštenih ljudi koji žele dobro ovoj državi i njenim građanima, kao i uvjerenje da je pravda spora ali dostižna, motiviše nas da se borimo protiv nepravilnosti do ostvarenja konačnog cilja – zabrane gradnje bilo kakvog objekta na ovom lokalitetu.“ Maja Štabek Gliha, inicijativa „Zgrada“

„Šta je mene motivisalo da se uključim u borbu protiv korupcije? Uglavnom to što su neškolovani i nesposobni ljudi sticajem okolnosti uspjeli da uđu u vlast preko velike količine novca i onda su počeli da upravljaju svim procesima u društvu, a to je dovelo do toga da je društvo počelo da se kreće unazad, a to će mi biti motiv i u budućnosti da se borim protiv takvih pojava kako bismo izveli naše društvo na prave staze.“ Pero Šarčević, inicijativa „Za legalnu eksploataciju minerala iz korita rijeke Bosne“

„Ono što je nas motivisalo u borbi prije svega je da zaštitimo zdravlje naše djece, naših porodica, ali i svih građana Sarajeva, te da zaštitimo pitku vodu grada Sarajeva. Drugi motiv je da pokažemo sistemu da nije nepobjediv, da mi postojimo i da ćemo se boriti za naše zdravlje i zdravlje naše djece i da pokažemo našim komšijama i sugrađanima da se borba isplati.“ Amar Taso, inicijativa „Spas u zadnji čas - spasimo Dobrinju“

„Oni koji treba da nam služe kao primjer kako se poštuje zakon, isti ga svjesno krše zloupotrebom svojih pozicija i uticaja.“ Srbo Škero, inicijativa „Pokret za restituciju Trebinje“

„Deveti decembar se obilježava kao Međunarodni dan borbe protiv korupcije. Korupcija je jedan od najvećih problema u našem društvu i u našoj državi u cjelini. Zbog toga moramo imati svi jedan dodatni motiv u borbi protiv korupcije i odlučno reći ne i stati na kraj korupciji u Bosni i Hercegovini.“ Rusmir Hrnjica, inicijativa „Poriče, Bugojno“

KONAČNO!

2 mHE na Bunskim kanalima izbrisane iz postojećeg Prostornog plana Grada Mostara!

Skoro godinu dana je trebalo Gradskom vijeću Mostara da realizira zaključak o brisanju mHE Buna 1 i Buna 2 iz Prostornog plana Opštine Mostar. To je realizirano na 27. sjednici Gradskog vijeća, kada je izmjenom i dopunom ovog dokumenta iz njega izbrisana lokacija ovih objekata. Međutim, za trajnu zaštitu Bunskih kanala preostaje još jedna vrlo značajna bitka, a to je raskid koncesionog ugovora.

Građani su pokrenuli inicijativu da se raskine koncesioni ugovor između Vlade HNK/Ž i investitora, ali je zahtjev odbijen zbog toga što je u tom trenutku postojalo par zahtjeva koje je podnio investitor, a nisu bili još riješeni. U međuvremenu, investitor je dobio odbijenicu na podnesene zahtjeve tako da će u narednom periodu mještani Bune ponoviti svoj zahtjev za raskid koncesionog ugovora.

Kako je koncesioni ugovor u mjerodavnosti županijske vlasti, nakon konstituiranja Skupštine HNŽ/K aktivisti su krenuli sa organiziranjem sastanaka sa zastupnicima u Skupštini HNŽ/K. Sudjelovali su i u snimanju promotivnog videa pri obilježavanju Međunarodnog dana borbe protiv korupcije i na zajedničkoj press konferenciji sa još dvije građanske inicijative iz Mostara. Neovisno od toga intenzivno su bili prisutni u javnosti tako što su često organizirali javne događaje ili putem medija vršili dodatni pritisak na donosiocima odluka kako bi lokalna vlast udovoljila njihovom zahtjevu i napravila prvi korak ka trajnoj zaštiti Bunskih kanala.

Elektroprivreda BiH odustala od gradnje malih hidroelektrana na Neretvici

Kraj 2022. godine je bio vrlo sadržajan za aktiviste i mještane koji se bore protiv gradnje 15 malih hidroelektrana na rijeci Neretvici u općini Konjic. 26.12.2022. godine je Općina Konjic, odnosno Služba za prostorno uređenje, građenje i obnovu Općine Konjic, donijela rješenje kojim se prekida postupak u predmetu izdavanja odobrenja za gradnju mHE Sirijanski most i Gorovnik ušće na rijeci Neretvici. Postupak prekida traje dok Federalno ministarstvo energije, industrije i rudarstva ne odluči po zahtjevu JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo u vezi sa izdavanjem energetske dozvole.

Treba podsjetiti da je ranije zbog izdavanja građevinskih dozvola bez priložene energetske saglasnosti, Udruženje „Neretvica – Pusti me da tečem“ podnijelo krivične prijave protiv odgovornih lica u Općini Konjic. Nakon toga, 28.12.2022. godine, generalni direktor JP Elektroprivreda BiH Admir Anđelić, koji je svojevremeno branio Neretvice nazvao anarhistima, stranim plaćenicima i rušiteljima države, gostujući u emisiji BHT1 uživo, izjavio je da će „Neretvica ostati onakva kakva jeste“, s obzirom na to da je kompanija na čijem je čelu odustala od izgradnje 15 malih hidroelektrana.

Nešto ranije, u novembru 2022. godine, JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine je sa svoje web stranice iz dijela „Kapitalne investicije“ uklonila projekat izgradnje 15 malih hidroelektrana na slivu rijeke Neretvice.

PONIŠTENA OKOLINSKA DOZVOLA ZA KAMENOLOM KUTI

Iako su u više navrata upozoravali nadležne institucije kako će otvaranjem kamenoloma Kuti biti ugroženi njihovi životi, jer se kamenolom nalazi na miniranom području i na udaljenosti samo 137m od njihovih kuća, nisu naišli na njihovo razumijevanje. Nisu htjeli uzeti u razmatranje pokrenutu inicijativu da se kamenolom briše iz Prostornog plana Opštine Mostar pravdajući se postojanjem tužbe koju su aktivisti pokrenuli protiv okolinske dozvole izdate od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma. Građani su uložili apelaciju Ustavnom sudu Federacije BiH koja je usvojena i postupak donošenja presude je skraćen. Zadnjih dana 2022. godine presuda je izrečena, tužba je usvojena i poništeno je rješenje o okolinskoj dozvoli.

Kako je Gradsko vijeće Motara prigodom usvajanja izmjena i dopuna Prostornog plana Opštine Mostar, a vezano za mHE Buna 1 i Buna 2, usvojilo zaključak kojim se obavezalo da će u slučaju da presuda bude izrečena u korist građana sami pokrenuti izmjene i dopune Prostornog plana i brisati kamenolom iz toga dokumenta, pred aktivistima je zadatak podnošenja zahtjeva za realiziranje ovog zaključka i podnošenje zahtjeva za raskid koncesionog ugovora. Dok su čekali na izricanje presude, aktivisti su održali par sastanaka sa odgovornim osobama, a nastavak ovih aktivnosti se očekuje početkom 2023. godine. Predstavnik aktivista je sudjelovao na zajedničkoj press konferenciji sa još dvije građanske inicijative iz Mostara u povodu obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv korupcije. Pored toga, koristili su svaku moguću prigodu da sudjeluju na lokalnim i državnim medijima kako bi govorili o svome problemu.

FEDERALNA INSPEKCIJA ZAPEČATILA KAMENOLOM U KREŠEVU

Federalna vodna inspekcija je, ponovo, 03.10.2022. godine izvršila zatvaranje – pečaćenje kamenoloma „Rastovice“ i „Krčevine“ u Kreševu. Firmi „BFS“ d.o.o. Kreševo je zbog neposjedovanja vodne dozvole zabranjena upotreba objekata i pogona u kamenolomima „Rastovice“ i „Krčevine“ koji se koriste u svrhu prerade mineralnih sirovina krečnjaka i dolomita, a iz kojih se vrši ispuštanje tehnološke otpadne vode.

Podsjećamo, da su ovi kamenolomi i ranije “pečaćeni”, kao i proizvodni pogoni fabrike kreča, ali da je vlasnik ignorisao sve zabrane i kršeći zakone nastavljao sa radom. Još 2019. godine je Rudarsko–geološka inspekcija Ministarstva privrede SBK zabranila privrednom društvu BFS d.o.o. da vrši obavljanje rudarskih poslova na lokalitetima Rastovica i Krčevine do pribavljanja odobrenja za istraživanje i eksploataciju, te ostalih odobrenja propisanih Zakonom o rudarstvu. Nakon toga, Federalni vodni inspektor je, nakon što je BFS d.o.o. nekoliko puta prekršila njegovo rješenje kojim se „zabranjuje upotreba objekta i pogona koji se koriste u svrhu prerade mineralnih sirovina, krečnjaka i dolomita”, uputio Tužilaštvu Srednjobosanskog kantona informaciju o inspeksijskom nadzoru iz aprila 2021. godine. Još tada je konstatovano i u toj informaciji navedeno da kamenolomu, na lokalitetu Rastovica i Krčevine, nedostaje vodna dozvola Agencije za vodno područje rijeke Save. Zbog sumnje da je počinjeno krivično djelo skidanja ili povrede službenog pečata, a nakon što je prijavu podnio Federalni urbanističko-ekološki inspektor, pokrenuta je istraga u Tužilaštvu Srednjobosanskog kantona.

USVOJENE TUŽBE GRAĐANA PONIŠTENI PLAN PRILAGODBE I OKOLINSKA DOZVOLA ZA DEPONIJU UBORAK

U protekloj godini građanska inicijativa „Jer nas se tiče“ je podnijela dvije tužbe protiv rješenja izdatih od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma. Nakon što je Kantonalni sud u Sarajevu poništio Plan prilagodbe za deponiju d.o.o. Mostar, organizirana je press konferencija na kojoj su aktivisti pozvali Grad Mostar da odustane od Plana prilagodbe i zatvori postojeću, a pronade i u Prostorni plan upiše novu lokaciju deponije.

Par dana nakon prve presude stigla je i druga kojom je poništena i Okolinska dozvola, nakon koje je građanska inicijativa putem saopštenja za javnost ponovila svoje zahtjeve. Kako bi izvršili dodatni pritisak na donosiocce odluka, svoje zahtjeve su istaknuli na plakatima koje su polijepili po gradu, a preko puta Gradske vijećnice postavljen je i bilbord sa porukama.

Prilikom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv korupcije, predstavnik grupe je sudjelovao u snimanju zajedničkog videa sa ostalim građanskim inicijativama iz cijele BiH, a bio je i učesnik zajedničke press konferencije koju su organizirale tri građanske inicijative iz Mostara.

Građani ne odustaju od borbe da se izmjesti nelegalna deponija na ulazu u Višegrad

Nakon što su tokom ljeta prikupljali potpise za peticiju za izmještanje pretovarne stanice, članovi neformalne grupe “Uklonimo deponiju pred turističkim gradom Višegradom” su u septembru peticiju predali na adresu Skupštine opštine Višegrad. U toku potpisivanja peticije, aktivisti su poslali Otvoreno pismo sa zahtjevom da prisustvuju redovnoj sjednici Skupštine Opštine radi iznošenja problema pred odbornicima. Na sjednici Skupštine, održanoj u augustu 2022., dobili su obećanje da će biti formirana komisija sa ciljem da se problem sagleda i riješi u interesu građana. U komisiju je kao član, trebao da bude uključen i jedan predstavnik neformalne grupe građana.

Građani, članovi neformalne grupe, zabrinuti zbog odugovlačenja sa formiranjem komisije, i odlaganjem rješavanja ovog problema izašli su 16.11.2022. godine u javnost, među svoje sugrađane, da još jednom naglase problem deponije, a tom prilikom su dijelili materijale sa više informacija o ovom problemu, rješenju i odgovornosti nadležnih. Paralelno su ponovili i poziv odbornicima da čim prije formiraju komisiju i započnu rješavati problem.

„Nedopustivo je da se pred turističkim gradom, kao što je Višegrad, u 21. vijeku prećutno dozvoljava rad, prije svega nelegalne deponije, čije postojanje ugrožava živote i zdravlje, ne samo nas mještana, već i čitavog Višegrada. Oblaci dima i otrovnih isparenja tokom čestog spaljivanja odlaze i u pravcu centra grada, stoga ovo nije samo naš “lokalni” problem, već problem i svih stanovnika Višegrada.“ – jednoglasni su članovi grupe, koji su iste navode već više puta naglašavali u javnosti.

Predana peticija za izmještanje pretovarne stanice za otpad iz centra Kozarske Dubice

18.11.2022. godine neformalna grupa građana „Reaguj – za zdravlje i životnu sredinu“ predala je na adresu Skupštine opštine Kozarske Dubice prikupljene potpise građana, u okviru peticije za izmještanje pretovarne stanice za otpad. Pretovarna stanica se trenutno nalazi u centru Kozarske Dubice, pored domaćinstava. Peticiju je potpisalo 447 građana. Pored peticije, članovi neformalne grupe su predali i Zahtjev Skupštini Opštine da organizuje posebnu tematsku sjednicu na temu “Rješavanje problema pretovarne stanice- Sortirnice otpada u centru grada”.

„Pretovarna stanica već godinama ugrožava naše zdravlje, jer je lokacija na kojoj se otpad pretovara i odlaže odvojena svega dvorišnim ogradama od dvorišta u kojima se nalaze naše porodične kuće. Opasnost po zdravlje građana ogleda se u tome što se na tom mjestu pretovaraju i odlažu različite vrste otpada, a po našim saznanjima, otpad se ne razvrstava. Pojava nametnika, pacova i zmiya, nije neuobičajena, te smo imali situacije da se zmiye pojave i pred našim vratima, a dodatno zabrinjavajuća je i činjenica da je ulica u kojoj se pretovarna stanica nalazi – puna djece. Već smo imali susrete nametnika sa djecom i samo pukom srećom nije došlo do kobnih posledica“ – istakli su građani koji su direktno pogođeni postojanjem i blizinom otpada.

Više nepravilnosti u kontrolama vodne inspekcije u slivovima rijeka RS

Osim mještana u naseljima koja su proteklih godina bili pogođeni poplavama, više od dvije godine na nelegalnu eksploataciju šljunka u koritu i priobalju rijeka Drine i Bosne, ukazuju aktivisti NGG, koji su pokrenuli kampanju sa ciljem da skrenu pažnju nadležnima i javnosti na štetu koju svojim radnjama prouzrokuju šljunkokradice.

Iako su iz Javne ustanove “Vode Srpske” pokušali da umanje postojanje nezakonitosti u ovoj oblasti, zvaničnim ocjenama da su one “u manjoj mjeri”, vršilac dužnosti pomoćnika direktora Republičke uprave za inspekcijske poslove – glavni republički vodni inspektor, je pred istek prethodne godine potvrdio da je u godinama na izmaku u kontrolama “zabilježeno više nepravilnosti”.

“Izvršene su kontrole fizičkih i pravnih lica koja su bila obavezna da posjeduju vodopravni akt u skladu sa važećim Zakonom o vodama. Kontrole su, kao i prethodnih godina, vršene u skladu sa operativnim planom, po prijavama i pritužbama građana i obavještenjima od strane Javne ustanove „Vode Srpske“, i drugih organa. Prilikom tih kontrola inspektori su u 36 posto slučajeva konstatovali nepravilnosti i izrekli novčane kazne u iznosu od 90.500 konvertibilnih KM” - izjava je Mičića, koji je precizirao da je za deset mjeseci 2022. godine izvršeno oko 700 kontrola.

Mičić navodi da su se inspekcijske kontrole najviše odnosile na lica koja vrše eksploataciju riječnog nanosa na vodotocima širom RS. U 35 posto izvršenih kontrola koje su se odnosile na eksploataciju riječnog nanosa konstatovane su određene nepravilnosti, te su shodno konstatovanim nepravilnostima subjekti adekvatno sankcionisani. Izrečeno je ukupno osam prekršajnih naloga vrijednosti 45.000 KM. Najčešća uočena nepravilnost odnosila se na neposjedovanje vodopravnog akta.

Prema njegovim riječima, Republička vodna inspekcija će u 2023. godini, shodno raspoloživim kapacitetima, nastojati da poveća broj kontrola lica koja vrše eksploataciju riječnog nanosa. Očekuju da će u tim aktivnostima imati punu saradnju sa Javnom ustanovom „Vode Srpske“, kao što je bilo i do sada. Takođe, nastaviće se sa kontrolom i drugih privrednih društava koja u svom radu koriste ili ispuštaju vodu, kao i kontrole obveznika plaćanja vodnih naknada.

Šljunkokradice i dalje ne odustaju od ataka na vodotoke

Sumirajući proteklu godinu, aktivisti, koji se u slivu rijeka Drine i Bosne bave problemom neadekvatne, nekontrolisane i najčešće koruptivne, eksploatacije šljunka, zaključili su da su svojim aktivnostima doprinjeli smanjenju nelegalnih aktivnosti šljunkokradica, ali da oni nisu ustuknuli i da dalje atakuju na prirodna bogatstva, odnosno nelegalno vade šljunak iz riječnih korita, sa priobalja i poljoprivrednog zemljišta.

Aktivisti za područje Doboja, Vukosavlja, Modriče i Šamca u slivu rijeke Bosne, za područje Zvornika i Bijeljine u slivu rijeke Drine, te aktivisti uključeni u kampanju za područje Maglaja, Zavidovića i Žepča smatraju da je ono što su radili u protekloj godini naišlo na pažnju građana, javnosti, kao i nadležnih za donošenje zakonske regulative, vršenje nadzora nad upravljanjem vodotokom i kontrole.

Posebno važnim, aktivisti smatraju otkrivanje “Slučaja Osječani“, nakon video i foto dokumentovanja stanja u vodotoku i otkrivanja devastacije zemljišta na području Doboja, za koji je Okružno javno tužilaštvo Doboj posljednjeg radnog dana u 2022. godini, uz tri podignute i potvrđene optužnice, dobilo materijal za još jednu, “tešku” čak 1,4 miliona KM, za koliko se tereti šljunkarsko preduzeće iz Doboja da je ostvarilo protivpravnu imovinsku korist.

Sumirajući 2022. godinu aktivisti navode da su u kontinuitetu, po dobijanju informacija o novim lokalitetima legalnih eksploatacija šljunka, tokom godine organizovali posjećene Info štandove, kao i distribuciju letaka i lijepljenje postera sa mapama istih, po Mjesnim zajednicama duž korita rijeka Bosna i Drina. Takođe, na ovim uličnim akcijama organizovane su i izložbe fotografija devastacije zemljišta u slivu rijeka Drine i Bosne, sa osmišljenim porukama kojima su se obraćali građanima, nadležnima i javnosti, zakupljivanjem web banera u medijima ciljanih opština, postavljanjem bilborda ne samo u ciljanim opštinama, već i pred sjedištima nadležnih institucija. Građanski aktivisti su zajednički organizovali i Okrugli sto u Doboju, na kojem su prisustvovali okupljeni aktivisti, predstavnici kontrolnih inspeksijskih organa i drugi zainteresovani građani.

ASFALTNA BAZA U TRŠIĆU KOD ZVORNIKA NA PREISPITIVANJU KOD INSPEKTORATA

Aktivisti iz Tršića od juna prošle godine ukazuju na nepostojanje studije procjene uticaja na životnu sredinu, veću uključenosti građana, koruptivno pogodovanje prilikom izdavanja dozvola i korištenje zastarjele tehnologije tokom izgradnje Asfaltne baze u ovom mjestu kod Zvornika, ali je to naišlo na očigledno institucionalno ignorisanje, pa su aktivisti podnijeli tužbu protiv Ministarstva prostornog uređenja, građevinarstva i ekologije RS zbog izdavanja ekološke dozvole protivno zakonskim odredbama, činjeničnog stanja i prekoračenja granica ovlaštenja. Po ovoj tužbi još nije odlučeno, što nije za čuđenje, znajući za sporost bosanskohercegovačkog pravosuđa i tradicionalnu inertnost. Ali to aktiviste, okupljene u inicijativi NGG „Zaštitimo Tršić kod Zvornika od štetnog uticaja rada asfaltne baze”, nije obeshrabilo, pa su naručili stručnu ekspertizu, koja po prvim nalazima, potvrđuje njihove tvrdnje da je Asfaltna baza izgrađena i na obalnom području, odnosno neposredno uz rijeku Drinu. U to su se nadležni, predstavnici JU „Vode Srpske“, urbanističko-građevinske inspekcije grada Zvornik, AD „Vodovod i Komunalije“, Policijske uprave Zvornik i RJ „Elektrodistribucija“ Zvornik imali prilike uvjeriti da nisu ignorisali poziv za prisustvo tehničkom prijemu, nakon kojeg je izdata upotrebna dozvola za rad postrojenja.

Prema izvještaju komisije koja je izvršila tehnički prijem objekta, tehničkom prijemu je prisustvovao predstavnik investitora, dok predstavnici ostalih pozvanih nisu prisustvovali tehničkom pregledu, navedeno je u Rješenju o izdavanju upotrebne dozvole Odjeljenja za prostorno uređenje Grada Zvornik, koje je dostavljeno iz Gradske uprave NGG.

Grupa je zatražila mišljenje i postupanje nadležnog Sektora urbanističko-građevinske i ekološke inspekcije, Odjeljenja u Bijeljini, odnosno da se izvrši vanredna inspeksijska kontrola. I ovaj organ je stao na stranu investitora, dostavljajući izvještaj da su izvršena mjerenja u graničnim vrijednostima, ograđivši se od davanja mišljenja za legitimnost izgradnje postrojenja, kada su u pitanju imovinsko-pravni odnosi, katastarske parcele i izgradnja.

„Ukazujemo od početka na pogodovanja i spregu sa elementima korupcije, svjesni težine dokazivanja. Naš glavni argumenti su dokazi na licu mjesta i činjenica da je postrojenje izgrađeno na samoj obali rijeke Drine, na mjestu gdje je zabranjena svaka vrsta gradnje. A, ako susjednoj državi Srbiji nije problem što dio postrojenja zahvata i njihovu teritoriju, što cijelo vrijeme tvrdimo i dokazujemo, takođe uvidom u mape RUGIP, onda to nije problem ni za nas. Ali, nećemo dozvoliti da se otpadne vode u procesu proizvodnje asfalta ispuštaju u rijeku Drinu, jer se njome snabdijevamo iz arteških bunara“ – reakcija je iz NGG, koje čekaju i presudu Okružnog suda u Banjaluci po njihovoj tužbi za dalje korake.

AKTIVISTI TRAŽE ORGANIZOVANJE POSEBNE SJEDNICE OPĆINSKOG VIJEĆA NOVI GRAD SARAJEVO NA TEMU IZGRADNJE SPORNOG KOMPLEKSA NA DOBRINJI

Neformalna grupa građana “Spas u zadnji čas – Spasimo Dobrinju” je 9.12.2022. godine predala inicijativu Općinskom vijeću Novi Grad Sarajevo sa zahtjevom za zakazivanje tematske sjednice na temu problematike izgrađenog kompleksa koji sadrži terminal kerozina, benzinsku pumpu, punionicu plina i autopraonicu u naselju Dobrinja.

U svom zahtjevu, građani Dobrinje su Općinsko vijeće Novi Grad Sarajevo informisali o svim uočenim nepravilnostima u ovom slučaju. Naime, Općina Novi Grad Sarajevo, odnosno Služba za urbanizam, stambene, imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina, je za sporni kompleks 22.01.2020. godine izdala urbanističku saglasnost, a 20.08.2021. odobrenje za građenje, iako nije ispoštovana hronologija izdavanja dozvola. Naime, u trenutku izdavanja urbanističke saglasnosti, nije priložena obavezna okolinska dozvola koja je izdata tek u julu 2021. godine od strane Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, samo mjesec dana prije izdavanja odobrenja za građenje. Pored toga, zainteresovana javnost, prije svega građani Dobrinje, o ovim postupcima nisu bili na svrsihodan način i na vrijeme upoznati o izdatim dozvolama, što nije u skladu sa zakonom.

“Simbolično, na dan kada se širom svijeta obilježava Međunarodni dan borbe protiv korupcije, smo predali inicijativu OV Novi Grad Sarajevo sa zahtjevom da u roku od 20 dana zakaže tematsku sjednicu na temu „Problematika izgradnje Hifa-Oil d.o.o Tešanj kompleksa u naselju Dobrinja“ kako bi građani na toj sjednici dali svoje mišljenje po ovom pitanju. Osim toga tražimo da nadležna općinska služba prije sjednice pripremi i dostavi vijećnicima i zainteresovanim građanima svu dokumentaciju koja se tiče izdavanja dozvola od strane Općine za izgradnju spornog kompleksa te da se na tematsku sjednicu uključe građane i zainteresovana javnost. Krajnje od OV Novi Grad Sarajevo tražimo da, imajući u vidu da sumnje javnosti da učinjeni propusti prilikom izdavanja dozvola da OV, naloži nadležnim organima, Službi i pravobranilaštvu Općine preispitivanje izdatih dozvola”, istakli su predstavnici neformalne grupe građana “Spas u zadnji čas – spasimo Dobrinju”.

IZOSTAO DIJALOG IZMEĐU MJEŠTANA LIVNA I ODGOVORNIH U VLADI HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Mještani Livna, koji žele ukazali na brojne propuste u proceduri odobrenja koncesije za istraživanje i eksploataciju „vode“ u njihovoj MZ Vidoši, su se aktivno uključili u borbu od 2018. godine. Svaki put kada bi strojevi krenuli da vrše istraživanja, mještani bi blokirali put uz argumente da je cijeli proces sumnjiv od početka, da nije provedena Javna rasprava, niti je zatraženo mišljenje od njih, te da će sporna istraživanja, koja su planirana na privatnim posjedima i u blizini izvorišta vode, dovesti do toga da će izvori nestati.

Tokom ovog perioda prikupljena je dokumentacija, rješenja, odobrenja i svi drugi akti koji su doneseni u proteklom periodu, a cijeli proces je započeo još davne 2006.godine kada je investitor podnio zahtjev Kantonalnom ministarstvu privrede za istraživanje i eksploataciju mineralne sirovine – podzemnih voda u industrijske svrhe (tačnije eksploataciju vode i gradnju punionice vode). Na osnovu toga, mještani traže da se stavi van snage sporni Ugovor i Aneксе Ugovora za dodjelu koncesije za istraživanje i eksploataciju mineralne sirovine – podzemnih voda u industrijske svrhe koja je dodjeljena jednom investitoru, a zatim izvršen prenos koncesije na drugog. Paralelno sa aktivnostima prikupljanja neophodne dokumentacije, grupa je kreirala Facebook stranicu i započela kontinuiranu objavu važnijih dokumenata, tekstova i poruka s ciljem informisanosti javnosti Livna i uže regije o problem mještana kao i dobijanja podrške za svoje aktivnosti. Pripremljen je video prilog o kampanji kao i anketa sa građanima Livna. Takođe, u ovom periodu, pripremljen je informativni letak koji su aktivisti grupe dijelili prolaznicima i građanima Livna tokom i nakon ulične akcije koja je održana 13.12.2022., povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije.

“Podrška sugrađana nije izostala, ali svaki pokušaj otvaranja dijaloga sa predstavnicima kantonalne Vlade i resornog ministarstva gospodarstva je završavao šutnjom administracije te ignorisanjem bilo kakve komunikacije i dijaloga. Upućeni su Zahtjevi premijeru i ministrici gospodarstva za organizovanje sastanka i otvaranja dijaloga, ali ni nakon urgencija i poziva u više navrata nismo uspostavili dijalog. U narednom periodu organizovat ćemo više događaja kako bi okupili sve aktere ove priče, pogotovo predstavnike kantonalne vlasti, otvorili javni dijalog i predstavili argumente koji jasno ukazuju da je u proceduri dodjele koncesije urađen niz nezakonitosti i propusta, da je cijeli process kompromitovan, te da je vrijeme da se okonča u korist mještana“, zaključuju aktivisti iz neformalne grupe građana “Zaštitimo izvore Mandeka”.

UPRKOS IGNORISANJU OD STRANE OPĆINE BUGOJNO I RESORNOG KANTONALNOG MINISTARSTVA SBK, MJEŠTANI POKREĆU INSTITUCIONALNU I PRAVNU BORBU ZA PONIŠTENJE SPORNE ODLUKE OV BUGOJNO O DAVANJU PRETHODNE SAGLASNOSTI ZA KAMENOLOM U BLIZINI NJIHOVIH KUĆA

Početak oktobra 2022. godine predstavnici neformalne grupe MZ Poriče održali su sastanak sa ministrom privrede Nisvetom Hrnjićem, na kojem su iznijeli argumente i mišljenje mještana MZ Poriče, a to je da je procedura dodjele koncesije privrednom društvu „Kvatro“ d.o.o. Bugojno bila netransparentna i nezakonita, jer nije provedena Javna rasprava sa mještanima MZ –a, što Zakon o koncesijama jasno propisuje, ali isto tako OV Bugojno je donijelo Odluku o davanju prethodne vodne saglasnosti investitoru bez ikakve dokumentacije, Plana i programa, Finansijskog plana, nego samo na osnovu jedne rečenice. Ministar im je kratko odgovorio da je sve provedeno po Zakonu, da je Ugovor potpisan na osnovu Odluke OV Bugojno, te da je OV mjesto gdje bi mještani trebali da se obrate i traže svoja prava. Nakon sastanka sa ministrom, grupa je zvanično uputila Zahtjev za preispitivanje i poništenje ugovora o koncesiji na adresu resornog Ministarstva privrede i započela institucionalnu i pravnu borbu za poništenje koncesije. Na upućeni Zahtjev, resorno ministarstvo se nije zvanično oglasilo u ovom periodu. Početkom novembra Institucija Ombudsmena za ljudska prava BiH je uputila zahtjev predsjedavajućem OV Bugojno za izjašnjavanje OV po upućenoj Inicijativi mještana MZ Poriče, na koju nisu nikada dobili odgovor, te da se OV izjasni i u roku sedam dana dostavi Instituciji Ombudsmena izjašnjenje po žalbi mještana. Međutim, OV Bugojno se nije izjasnilo po zahtjevu Institucije ombudsmena u roku, te su ombudsmeni ponovili Zahtjev i ovaj put zatražili izjašnjenje i OV i pojedinačno izjašnjenje svih vijećnika. Do kraja 2022. godine, mještani MZ Poriče nisu dobili traženo izjašnjenje po zahtjevu Institucije ombudsmena. Takođe, JP Ceste Federacije BiH su početkom novembra dostavili odgovor mještanima na zahtjev o eventualnom odobrenju dozvola za priključak na magistralnu cestu Bugojno - Kupres. U odgovoru se navodi da se investitor obratio JP Ceste FBiH za dozvolu, istu nije dobio, jer po Zakonu investitor se treba obratiti nadležnom općinskom organu, koji će zatim po službenoj dužnosti uputiti zahtjev prema JP Ceste FBiH. Tokom novembra, pokrenuta je i medijska kampanja s ciljem da se javnost Bugojna i šireg područja upozna sa namjerama neformalne grupe ta da se dobije podrška građana za njihov cilj, a to je poništenje koncesije bez mišljenja i stava mještana. Snimljen je video prilog i održana ulična akcija na kojoj su aktivisti dijelili letak mještanima i u razgovorima sa građanima tražili podršku za svoj cilj. Takođe, ljepljeni su plakati sa porukom kao i billboard plakati. Tokom novembra, zajedno sa Kreševskim građanskim pokretom, grupa je organizovala proteste ispred zgrade Vlade SBK na kojima su aktivisti pročitali zahtjeve za poništenja koncesija te uputili zajedničko saopštenje za medije. Rezultat protesta je saopštenje resornog Ministarstva privrede, isti dan, u kojem se pojašnjavaju razlozi zašto nije došlo do raskida ugovora. Rezultat pritisaka, pregovora i medijskih aktivnosti bio je da je, nakon pola godine, zakazana sjednica OV Bugojno na kojoj bi pored ostalog, trebalo razmatrati Inicijativu mještana MZ Poriče i stavljanje na dnevni red Odluke o poništenje sporne Odluke donesene krajem 2021. godine, a koja je otvorila sve probleme u MZ Poriče.

Nakon što su „otjerali“ nelegalnu betonaru sa područja općine Kakanj, aktivisti su pokrenuli aktivnosti za dokazivanje odgovornosti lokalne vlasti Kaknja za devastaciju okoliša na području Trstionice u blizini izvorišta pitke vode

Početak oktobra mjeseca, aktivisti neformalne grupe su pripremili video prilog „Šta se desilo u Mehoriću i ko je odgovoran“ koji je objavljen i sponzorisan na Facebook stranici, ali i na lokalnom portalu Radio Kaknja. Ključna poruka video priloga bila je – „Ko je odgovoran za devastaciju na lokalitetu Mehorića“. Kako bi dobili podršku što više mještana sa tog područja, održan je sastanak na kojem je dobivena podrška mještana i građana Kaknja za aktivnosti grupe kako bi se pokrenuo proces protiv odgovornih iz lokalne samouprave Kakanj. Sastanak je bio i prilika da se što više mještana pridruži neformalnoj grupi kako bi se grupa ojačala za djelovanja u narednom periodu. Takođe, u tom periodu upućeni su Zahtjevi za izlazak na teren federalnim, kantonalnim i općinskim inspekcijama. Odgovor je stigao iz Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, od Inspektorata za poljoprivredu i vodoprivredu, da poduzimaju sve da se stanje na terenu sanira, ali ne navode pokretanje pitanja odgovornosti za učinjenu devastaciju. U ovom periodu upućeni su zahtjevi načelniku općine i nadležnim Službama za sastanak sa predstavnicima grupe i otvaranje dijaloga, kako bi se ispoštovali Zaključci OV od jula mjeseca, ali i nakon slanja urgencija, Facebook objava i poruka, nije održan sastanak, te općinska vlast uporno ignoriše svaku inicijativu aktivista da se ukaže na problem odgovornosti. Lokalno JP Vodokom je, temeljem Zaključaka OV Kakanj, dostavljalo redovne izvještaje o kvalitetu vode i prisustvu teških metala u vodi, ali do sada u tim izvještajima i nalazima nije bilo podataka koji bi ukazivali na opasnost i ugroženost pitke vode na tom području, ali se aktivisti nisu slagali sa tim nalazima, koje je radila kompanija sa Pala, što je otvaralo sumnju u vjerodostojnost podataka. Aktivisti su se pitali „Zašto niko iz Sarajeva, certificirana kompanija za te poslove, nije radila analizu vode?“ Aktivisti su stalno upozoravali na posljedice eksploatacije plemenitih metala na području Rupica - općina Vareš, te opasnostima za vodotokove koji se nalaze u tom području, a koji su od važnosti za kapitažu pitke vode za općinu Kakanj, koja se nalazi u tom području. Primjećeno je zamućivanje potoka i rječice Trstionice, da bi se desio i pomor ribe u donjem dijelu Trstionice, a vijest o pomoru ribe su prenijeli svi važniji mediji.

Tokom novembra i decembra pripremljen je informacioni letak koji su aktivisti građanima dijelili povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije. Ulična akcija je okupila veći broj mještana i građana Kaknja, ali događaj nisu propratili lokalni i pozvani mediji. Upućeno je Saopštenje za medije u kojem se ponovo pozivaju lokalne vlasti da preuzmu odgovornost za dešavanja u Mehoriću. Jedna aktivistkinja je uložila tužbu Sekretarijatu Bernske Konvencije pri Vijeću Evrope protiv Bosne i Hercegovine, koja je prihvaćena od strane Sekretarijata, koji je naložio vlastima u BiH da se izjasne po navodima tužbe najkasnije do sredine jula 2023. godine.

GRAĐANI TREBINJA SE VEĆ DVIJE GODINE BORE PROTIV PRETVARANJA POLJOPRIVREDNOG U GRAĐEVINSKO ZEMLJIŠTE

Arondacija koja je provedena 1963. godine je u konkretnom slučaju na području Trebinja, urađena u svrhu ukрупnjavanja posjeda u korist poljoprivrednog kombinata. Provedena je u isključivo u svrhu poljoprivredne proizvodnje i njegova prenamjena nije moguća. Bez obzira na to, Grad Trebinje planira na jednom takvom lokalitetu (Pridvorci) graditi objekte, iako pored pravnih neregularnosti postoji i cijeli niz razloga zašto bi isti trebali biti izgrađeni na nekoj drugoj lokaciji.

Kako Vlada i NS RS, te lokalne institucije na sve moguće načine pokušavaju ishodovati dozvole za gradnju na ovom zemljištu i suprotno zakonu su izvršili prijenos vlasništva spomenute lokacije sa države na entitet RS, građani su o ovom nezakonitim radnjama obavijestili Pravobranilaštvo BiH i pokrenuli kaznenu prijavu, ali ovaj put protiv službenih i odgovornih lica u Pravobranilaštvu Republike Srpske - Sjedištu zamjenika Trebinje i Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka - Područna jedinica Trebinje. Iz istog razloga su pokrenuli Apelaciju prema Ustavnom sudu BiH i čekaju skori odgovor. Zahvaljujući ovim aktivnostima i jakoj medijskoj kampanji postignuta je ogromna vidljivost problema u javnosti i izvršen dodatni pritisak da se zaustavi upravljanje državnom imovinom, jer je to zakonom zabranjeno.

BOLJA SARADNJA ENTITETSKE I DRŽAVNE AGENCIJE JE POMOĆ I STUDENTIMA

Agencija za visoko obrazovanje Republike Srpske je na samom početku 2023. godine na svojoj zvaničnoj internet stranici postavila izvještaj o vanjskom vrednovanju visokoškolskih ustanova i studijskih programa koji se nalaze u završnoj fazi postupka akreditacije. Na taj način, kako ističu iz ove ustanove, upućuju studente da pri odabiru fakulteta, na kojem planiraju studirati, provjere da li je visokoškolska ustanova u registru akreditovanih visokoškolskih ustanova, te da izvrše uvid u kompletan izvještaj o akreditaciji, kao i izvještaj o recenzijama studijskih programa.

“Jako je važno da studenti mogu dobiti podatak da li je neka visokoškolska ustanova akreditovana ili ne, ali isto tako da pročitaju izvještaje, da vide kako su ocijenjeni pojedini kriterijumi prilikom akreditacije, jer naravno nije isto da li je neka visokoškolska ustanova ocjenjena ocjenom tri ili četiri, kao i šta su dobre i loše strane koje su uočene u samom postupku akreditacije. U prethodnom periodu, postojala je i bila je izražena razlika u registrima koje vodi naša Agencija sa registrom Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine. Tih problema sada nema, odnosno od dolaska novog rukovodstva HEA BiH, došlo je do obnavljanja saradnje, riješena su sva sporna pitanja koja su bila u prethodnom periodu. Praktično su svi oni postupci koje smo mi provodili kao Agencija u pogledu akreditacija, studijskih programa i ustanova riješeni i svi ti postupci odnosno sva ta rješenja o akreditaciji su upisani u registar koji se vodi na nivou BiH” - navode u AVORS.

Iz entitetske Agencije su informisali neformalnu grupu studenata “Akreditovane visokoškolske ustanove - priznate diplome” da više ne postoje razlike njihovog sa Državnim registrom i da je intenzivna saradnja dvije Agencije i rješavanje dosadašnjih spornih pitanja olakšanje i za studente, koji su zapravo najviše trpili neusklađenost dva registra.

Ipak, iz NGG ističu da su u 2023. godinu ušle tri Visoke škole koje su u registru entitetske, a nisu još upisane u Državni registar visokoškolskih ustanova u BiH. To su Visoka škola za ekonomiju i informatiku Prijedor, Visoka škola “Koledž kozmetologije i estetike” Banja Luka i Visoka škola za turizam i hotelijerstvo Trebinje.

Konjuh zove – Nakon više od 13 godina, zahvaljujući aktivistima, Konjuh bi mogao biti spašen, a korupcija zaustavljena i procesuirana

Koliko mnogo aktivizam može učiniti u borbi protiv korupcije najbolje ilustruje primjer iz Tuzlanskog kantona. Građani i građanke okupljeni oko pokreta Karton revolucija su početkom mjeseca decembra na adresu Skupštine Tuzlanskog kantona delegirali prijedlog Izmjena Zakona o proglašenju dijela planine Konjuh zaštićenim pejzažom. Ovom koraku je prethodilo na desetine sastanaka univerzitetskim profesorima, stručnjacima iz oblasti zaštite okoliša, prava, predstavnicima javnih institucija, resornih ministarstava, Vlade Tuzlanskog kantona kao i drugim relevantnim subjektima. Građanske inicijative sa zakonskom osnovom koje je direktno na uličnim akcijama prikupljanja potpisa podržalo preko 400 stotine građana sa čitavog Tuzlanskog kantona, podrška od nižih nivoa vlasti, snažna medijska kampanja koju je vidjelo više miliona ljudi su dodatni dokaz koliku snagu i kvalitet mogu imati građanske inicijative.

Na ovaj način će se, po prvi put nakon 2009. godine i usvojenog Zakona o proglašenju dijela planine Konjuh Zaštićenim pejzažom, ozbiljno razmotriti tada napravljeni propusti i konačno stvoriti zakonski preduslovi da se anarhija, koja je rezultirala devastacijom planine Konjuh zbog nekontrolisane eksploatacije prirodnih resursa, konačno zaustavi.

Važno je napomenuti da je u posljednjem kvartalu 2022. godine ranije sprovedena inicijativa o uspostavljanju zajedničkog nadzora između aktivističkog pokreta Karton revolucije i JU „Zaštićeni pejzaž“ Konjuh dala konkretne rezultate. Naime, krajem 2022. godine pravni tim koji zastupa aktiviste je nadležnoj kantonalnoj inspekciji dostavio tri prijave koje jasno ukazuju na prisustvo korupcije prilikom eksploatacije drveta na prostoru ZP „Konjuh“, a koje trenutno prema pismenim potvrdama koje su dobijene od strane kantonalne inspekcije detaljno istražuje pomenuta institucija.

ZAJEDNO ZA ORTOPEDSKA I DRUGA POMAGALA BEZ KORUPCIJE

U prethodna tri mjeseca Udruženje distrofičara Bužim je realiziralo niz aktivnosti kroz koje je predstavilo problematiku korupcije i netransparentnosti u procesu nabavke ortopedskih i drugih pomagala u Unsko - saskom kantonu. Udruženje je kroz ove aktivnosti nastojalo široj javnosti predstaviti niz negativnosti koje uzrokuju koruptivne i netransparentne radnje, a koje su najbolje vidljive u komplikovanim procedurama i lošem kvalitetu ortopedskih i drugih pomagala. Aktivisti Udruženja distrofičara Bužim i Udruženja Amputirci Bužim su tokom mjeseca oktobra, novembra i decembra realizirali šest uličnih akcija (Bužim, Cazin, Velika Kladuša, Bihać, Bosanska Krupa i Ključ) na kojim je podijeljen promotivni materijal, kroz koji su građanima date najbitnije informacije o problematici korupcije u nabavci ortopedskih i drugih pomagala u Unsko - saskom kantonu. Tokom uličnih akcija udruženje je kroz peticiju prikupljalo potpise podrške građana inicijativama koje su ranije podnesene Zavodu zdravstvenog osiguranja USK-a, a radi se o sljedećim inicijativama: Inicijativa za usvajanje Antikoruptivnih akata, Inicijativa za izmjenu i dopunu Odluke o jedinstvenoj Listi ortopedskih i drugih pomagala, Inicijativa za uključivanje predstavnika organizacija osoba sa invaliditetom u nadležne Komisije i Inicijativa za izmjenu i dopunu Uputstva o načinu i postupku izdavanja ortopedskih i drugih pomagala. Udruženje je tokom šest uličnih akcija dobilo veliku podršku građana, a ukupno je sakupljeno 500 potpisa podrške građana inicijativama udruženja, te su dobili i veliku podršku brojnih drugih organizacija osoba s invaliditetom koje su im pomogle u organizaciji uličnih akcija. Građani su na ovim aktivnostima najviše negodovali na komplikovane procedure nabavke ortopedskih i drugih pomagala, te loš kvalitet pomagala koji često ne zadovoljava osnovne potrebe korisnika. Kako bi se korisnicima ortopedskih i drugih pomagala olakšalo pribavljanje pomagala, udruženje je u proteklom periodu izradilo Vodič o procedurama i pribavljanjima ortopedskih i drugih pomagala u Unsko - saskom kantonu, gdje su na sistematičan način predstavili trenutne procedure pribavljanja pomagala. Vodič je besplatno dijeljen građanima, institucijama i organizacijama osoba s invaliditetom, a trajno je dostupan u online formatu. Također u ovom periodu, udruženje je ovu problematiku predstavilo široj javnosti kroz tri video priče, gdje su korisnici ortopedskih i drugih pomagala imali mogućnost da iz svog ugla kažu iskustva, što je na kraju izazvalo veliko interesovanje građana iz cijele BiH. Sve navedene aktivnosti su zaključene postavljanjem bilborda i citilight plakata u Bihaću i Cazinu. Udruženje distrofičara Bužim će u narednom periodu istrajati da dođe do usvajanja svih podnijetih inicijativa, za koje vjeruju da će mnogo poboljšati stanja nabavke ortopedskih i drugih pomagala u Unsko - saskom kantonu.

Zajedno protiv korupcije u porodilištima

U zadnjem kvartalu 2022. godine, problem loših uslova u porodilištima u Bosni i Hercegovini je priznat i od strane međunarodne zajednice, gdje se u Izvještaju Evropske komisije navodi da „Bosna i Hercegovina mora poboljšati uslove u bolnicama i porodilištima, i zabraniti akušersko nasilje, u skladu sa svojim obavezama prema Istanbulskoj konvenciji.“ Udruženje BABY STEPS, pored već postojećeg istraživanja o prisustvu i oblicima korupcije u porodilištima, je sprovelo istraživanje i o omogućavanju pratnje na porodu, koje je objedinjeno i objavljeno u publikaciji „Omogućavanje pratnje na porodu u porodilištima u BiH“. Publikacija obuhvata analizu prikupljenih odgovora porodilja o njihovom iskustvu sa (ne)omogućavanjem pratnje na porodu, analizu prikupljenih odgovora porodilišta o njihovim praksama i internim aktima vezanim za pratnju na porodu, preporuke i prakse vodećih svjetskih organizacija i udruženja o pratnji na porodu, zakonske odredbe unutar BiH koje se odnose na ovu problematiku, te preporuke o protokolu uvođenja pratnje na porodu. Osim unaprijeđenja uslova u porodilištima, pratnja na porodu je i antikoruptivni mehanizam, jer porodilja nije ostavljena sama u trenucima kada se najčešće i traži mito od porodilje ili porodice. Publikacija je dostavljena entitetskim ministarstvima zdravstva, zajedno sa peticijom koja broji 10.000 potpisa, a kojom se od nadležnih traži omogućavanje pratnje na porodu u svim porodilištima u BiH.

U oktobru je u saradnji sa Udruženjem „Oštra nula“ iz Banjaluke, u Sarajevu, održan panel, čiji fokus su bila porođajna prava i korupciju u porodilištima. Ovom prilikom je realizovana i projekcija slovačkog dokumentarnog filma „Nevidljiva“, koji obrađuje temu akušerskog nasilja. Ovom prilikom se panelu putem video konferencije priključila i režiserka filma, dajući svoj komentar i iskustvo pozitivne društvene promjene koja se desila samim otvaranjem ove teme. Krajem mjeseca decembra u Bijeljini je održan okrugli sto na temu „Korupcija u porodilištima - pravni osnovi i antikoruptivni mehanizmi“. Okruglom stolu su pored predstavnika Udruženja BABY STEPS također prisustvovali predstavnici Bolnice „Sveti Vračevi“ Bijeljina, Centra za socijalni rad Bijeljina, Policijske uprave Bijeljina i Fondacije „Lara“ iz Bijeljine. Na okruglom stolu je razmatran pravni okvir kojim se korupcija u porodilištu tretira, te na koji način se međudjelovanjem različitih sektora može raditi ka njenom smanjenju.

Godina je zaokružena izradom prve verzije web-baziranog sistema sa ocjenu porodilišta i anonimnu prijavu korupcije, koji će biti implementiran u tri porodilišta u BiH.

TRANSPARENTNO FINANSIRANJE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA IZ BUDŽETA BD

Najveći fokus rada u prethodna tri mjeseca grupe „Transparentno finansiranje neprofitnih organizacija iz budžeta Brčko distrikta BiH“, koju predvodi Omladinski centar „Vermont“, bio je na uređenju donacija sportskih kolektiva u Odjeljenju za privredni razvoj, sport i kulturu, kroz koje je podijeljeno skoro dva i po miliona KM. Najveći razlog za insistiranje na uređenju ove oblasti je što nema jasnih kriterija za dodjelu. Omladinski centar „Vermont“ je održao sastanke sa Odjeljenjem za privredni razvoj, sport i kulturu sa ciljem dobijanja informacija o načinu dodjeljivanja sredstava, odnosno kriterija za dodjelu sredstava, međutim oni su zauzeli stav „šutnje“. Pokušali su nekoliko puta zahtjevom za informacije, upućenim prema Komisiji za dodjelu finansijskih sredstava donacija i projekata, da dobiju informacije neophodne za proces monitoringa Javnih poziva, ali odgovor je i na ovaj način izostao. Podršku su potražili i od Ombudsmena za ljudska prava, te su dobili pozitivan odgovor da je Žalba primljena kojim potvrđuju da će nam pružiti podršku u rješavanju slučaja i pokušati da dođu do zahtjevanih podataka od Odjeljenja za privredni razvoj, sport i kulturu. Već tri mjeseca ni kancelarija Ombudsmena ne može dobiti tražene informacije što nam pokazuje da imamo razlog za zabrinutost. Apelovanjem na javnost, zagovaračkim aktivnostima, dopisima, inicijativama, te ostvarenim saradnjama doprinijeli su tokom mjeseca novembra da Vlada Brčko distrikta BiH zaustavi dodjelu donacija u Odjeljenju za privredni razvoj, sport i kulturu.

Vlada je odbila usvajanje odluke koju je na osnovu prijedloga Komisije odobrio šef Odjeljenja za privredni razvoj, sport i kulturu. Javni poziv je privremeno suspendovan i vraćen nadležnom Odjeljenju na doradu. Upravna inspekcija izuzela je dokumente iz Odjeljenja i pokrenula postupak. Suspendovani poziv je ponovo objavljen 28.11.2022. na stranici Vlade Brčko distrikta BiH, prvobitno planiran da traje do 7.12.2022., a onda produžen do 31.12.2022.

Napredak u radu tokom prethodnog perioda uočen je kroz primjenu kriterijuma za pravdanje sredstava na nivou svih odjeljenja, zbog iskazanog nezadovoljstva i ukazivanja na propuste koji su upućivali. Naime, Komisije za pravdanje projekata traže detaljnije informacije o utrošku sredstava, detaljnije se pridržavaju Pravilnika o finansiranju u dijelu izvještavanje, te načinu sprovođenja aktivnosti i praćenja rokova. Napredak u ovom periodu ostvaren je i u prisutnosti komisije na aktivnostima organizacija podržanih projekta. Ono što se traži i dalje zagovara je da komisija u kontinuitetu vrši monitoring realizacije projekata koji su podržani kroz budžetska sredstva. Tokom novembra u sklopu monitoringa usvajanja Budžeta za 2023. godinu predstavnici „Vermont“-a su prisustvovali javnim raspravama za Budžet za 2023. godinu te pratili odvajanja sredstava za neprofitne organizacije i iskazali nezadovoljstvo uvođenjem donacija kao novog vida finansiranja neprofitnih organizacija u Izmjene i dopune Zakona o udruženjima građana i fondacijama Brčko distrikta BiH. Evidentno je povećanje odvajanja za neprofitne organizacije za 2023. godinu u odnosu na 2022. godinu zbog sredstava donacija.

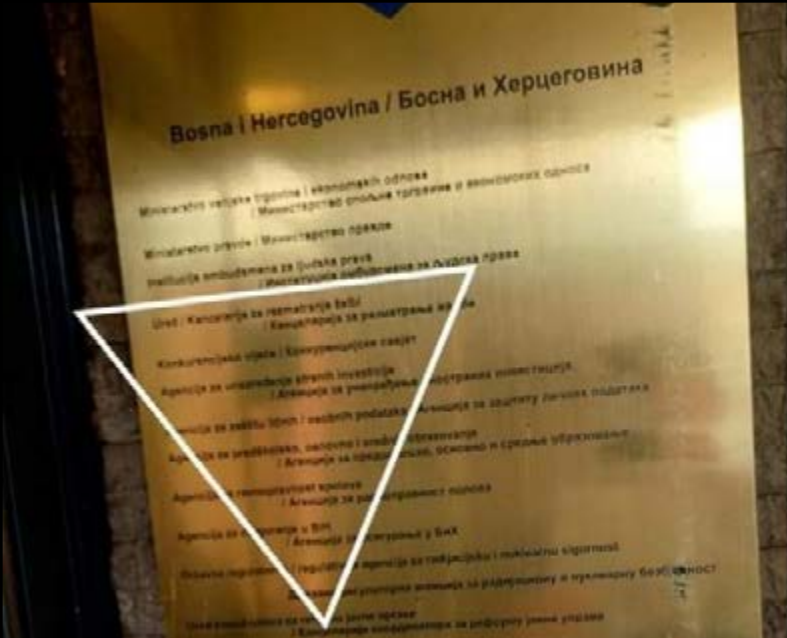
ODRŽAN RADNI SASTANAK O MOGUĆNOSTIMA ZAŠTITE ŠUMA OD NELEGALNE SJEČE NA PODRUČJU OPĆINE PROZOR-RAMA

Nakon zaprimanja informacija da se Općina Prozor - Rama već godinama se suočava s problemom bespravne sječe šume, Aarhus centar je kontaktirao Općinu Prozor - Rama te dogovorio sastanak sa načelnikom Općine te ostalim akterima. Općina je o ovim problemima izvještavala sve nadležne državne i pravosudne institucije i međunarodne organizacije. Također je tražila inspekcijske nadzore, održala tematsku sjednicu Općinskog vijeća Prozor - Rama. Sve to nije dalo dovoljno učinka da se zaustavi nelegalna sječa šume. Stoga, postignut je zajednički dogovor gdje će Aarhus centar pripremiti i podnijeti sve potrebne Zahtjeve za informacije kako bi došli do potrebnih informacija u vezi ilegalne sječe šuma na ovom području, kako bi zajedničkim snagama pokrenuli sve potrebne inicijative u cilju rješavanja ovog problema.

PISANJE AMANDMANA NA PRIJEDLOG ZAKONA O ŠUMAMA FEDERACIJE BIH

Nakon raspisanog Javnog poziva za prijavu stručnjaka za pisanje amandmana na prijedlog Zakona o šumama FBiH, te selekcijskog procesa, gdje su odabrani relevantni stručnjaci za ovu temu, predstavnici Aarhus Centra održali su sastanak sa odabranim stručnjacima. Obzirom da FBiH nema Zakon o šumama, Aarhus centar je pokrenuo inicijativu za uspostavu istog, te nakon što se amandmani napišu, bit će uključeni i ostali relevantni akteri kako bi se predložio što kvalitetniji zakon koji bi u konačnici bio i usvojen.

KAMPANJA ZA UOČAVANJE I SPREČAVANJE PROBLEMA U TOKU RADA UREDA ZA RAZMATRANJE ŽALBI BIH

U periodu od oktobra do decembra 2022. članovi UPTIS-a su radili intenzivno na analizi dokumentacije o radu URŽ-a. Tokom rada na projektu došli su do zabrinjavajućih podataka da Ured za razmatranje žalbi u uredu u Sarajevu za jedan problem donese jedno rješenje, a Ured u nekom drugom odjelu/filijali za isti problem donese drugačije rješenje i time dolazi do pravne nesigurnosti. U toku projekta konstatovali su da se u procesu pravne zaštite u javnim nabavkama javljaju i žalitelji, koji zloupotrebljavaju proces i ulažu kontinuirane žalbe, moguće i u cilju usporavanja procesa i eventualnog traženja kontakata od drugih dobavljača kako bi povukli svoje žalbe.

U ovom kvartalu kontinuirano se provodila anketa o stepenu zadovoljstva radom URŽ-a, od strane učesnika u postupku javnih nabavki. Rezultati ankete o stepenu povjerenja u rad URŽ-a su trenutno vrlo poražavajući. Na postavljeno pitanje „Da li imate povjerenje u sistem pravne zaštite pred URŽ-om?“, samo 23% ispitanih se izjasnilo da ima povjerenje u sistem pravne zaštite. Takođe, na pitanje „da li smatrate rad URŽ-a efikasnim?“, samo 18% ispitanih se izjasnilo potvrdno u odgovoru na ovo pitanje.

Tokom ovog kvartala organizovali su tri različite fokus grupe na kojima je bilo prisutno nekoliko desetina uposlenika ugovornih organa i ponuđača i na kojima se raspravljalo o problemima koje uzrokuje neefikasan rad URŽ BiH. Tokom rada na projektu došli su do informacije da je protiv odluka URŽ za predmete iz 2021. godine i predmete koji su zaprimljeni krajem 2020. godine tužbom pred Sudom BiH, tokom 2021. godine, pokrenut upravni spor u 9,28% slučajeva (375 tužbi) u odnosu na riješene žalbe primljene tokom 2021. godine i žalbe koje su zaprimljene krajem 2020. godine, a koje nisu mogle biti riješene u 2020. godini. Povodom dana borbe protiv korupcije uputili su poseban zahtjev prema URŽ BiH i Sudu BiH, kojim su zatražili odgovore na različita pitanja kojim žele da upotpune analizu rada ove institucije. Po prijemu odgovora napraviti će analizu i donijeti određene zaključke i o tome obavijestiti javnost.

ANTIKORUPCIJA

Izdvajamo 3 najčitanije vijesti sa portala antikorupcija.info:

»NAKON OSAM I PO GODINA TUŽILAŠTVO KONAČNO "OTKRILU" KO JE ODGOVORAN ZA LJUDSKE ŽRTVE I MATERIJALNU ŠTETU PRIČINJENU U POPLAVAMA U MAJU 2014. GODINE. SVO VRIJEME IM PISALO U PRIJAVI CHP-A«

Centar za humanu politiku je u prijavi Republičkom javnom tužilaštvu imenovao moguće krivce među nadležnima, počevši od vrha rukovodstva ovog entiteta, preko direktore Republičke uprave civilne zaštite i JU "Vode Srpske", pa do lokalnih vlasti.

Nastavak možete pročitati na:
www.antikorupcija.info

»NEJASAN STATUS SEDAM VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA IZ RS - ENTITETSKI REGISTAR NEUSAGLAŠEN SA DRŽAVNIM«

Iako se svojevremeno isticalo da su svi problemi u odnosima državne i agencije za razvoj visokog obrazovanja Republike Srpske riješeni, te da problem nejednakog odnosa prema visokoškolskim ustanovama u kontekstu akreditacija više ne postoji, najnoviji podaci pokazuju da to baš i nije tako.

Nastavak možete pročitati na:
www.antikorupcija.info

»VIJEĆNICI SDA PROTIV SVOJIH SUGRAĐANA IZ MZ PORIČE: ŠTA JE U POZADINI SLIJEPE PODRŠKE KONTROVERZONOM INVESTITORU?«

Vijećnici SDP-a, SBB-a i NiP-a su pokušali temu kamenoloma staviti na dnevni red sjednice Vijeća i predložili da se donese odluka o stavljanju van snage prethodno donesene Odluke o davanju prethodne saglasnosti društvu „Kvatro“ za pokretanja procedure za dobijanje koncesije za istraživanje i eksploataciju kamena na lokaciji Bukovački potok u Bugojnu. No, glasanjem vijećnika SDA to je onemogućeno.

Nastavak možete pročitati na:
www.antikorupcija.info

PREDSTAVLJEN GODIŠNJI IZVJEŠTAJ PORTALA PRATIMO TENDERE

90% javnih nabavki rizično na korupciju

Više od 90% javnih nabavki označeno je kao rizično u godišnjem Monitoring izvještaju portala Pratimo tendere. Ugovorni organi su zloupotrebljavali javna sredstva za finansiranje sportskih klubova, nisu objavljivali planove javnih nabavki, netransparentno i nesvrshodno su nabavljali usluge reklamiranja, postavljali diskriminatorne tehničke specifikacije, nezakonito se izuzimali od primjene Zakona o javnim nabavkama...

Pratimo tendere, portal za otkrivanje javnih nabavki rizičnih na korupciju, i Udruženje CRMA predstavili su povodom Međunarodnog dana borbe protiv korupcije godišnji Monitoring izvještaj (za period 1. oktobar 2021. - 30. septembar 2022.) koji sadrže rezultate praćenja 8006 postupaka javnih nabavki, ukupne vrijednosti 306 miliona KM.

„I ovaj put situacija nije bolja u odnosu na prethodne godine. Podaci do kojih smo došli su zaista katastrofalni. Činjenica je da od 10 nabavki za samo jednu se može reći da nije rizična, odnosno da nije podložna nekom obliku korupciju. To je podatak koji treba da nas zabrinjava“ – ocijenio je Eldin Karić, izvršni direktor CRMA.

Urednik portala Pratimo tendere Slobodan Golubović je istakao da vrijednost rizičnih javnih nabavki iznosi skoro 280 miliona KM. „Kroz svoj rad smo identifikovali najmanje 10 modus operandi, odnosno načina izvršenja zloupotreba javnih nabavki“ – rekao je Golubović.

Rezultate godišnjeg Monitoring izvještaja možete pogledati ovdje:

<https://crma-ppras.azureedge.net/public/ed7ea01d-87db-4bf4-89ea-617d38c624ff.pdf>

DODIJELJENE NAGRADE PORTALA PRATIMO TENDERE

“Zelena zastavica” Općini Čitluk

Portal Pratimo tendere i Udruženje CRMA dodijelili su nagradu za dobre prakse u javnim nabavkama. Dobitnik „Zelene zastavice“, portala Pratimo tendere, je Općina Čitluk, koja je pokazala visok nivo transparentnosti i otvorenosti za konkurenciju u postupcima javnih nabavki. Dodjelom “Zelene zastavice” portal Pratimo tender i Udruženje CRMA odaju simbolično priznanje javnim ustanovama, institucijama i preduzećima koja su iskazala dobru praksu u provođenju javnih nabavki.

Prati tendere, prati svoj novac!

Web:

www.pratimotendere.ba

Facebook:

<https://www.facebook.com/pratimotendere.ba/>

Instagram:

<https://www.instagram.com/pratimotendere.ba/>

Tviter:

<https://twitter.com/PratimotendereB>

ANTI-KORUPTIVNE AKTIVNOSTI TRANSPARENCY INTERNATIONAL BIH

Konferencija „Prioriteti u borbi protiv korupcije u BiH“

Transparency International u BiH (TI BiH) organizovao je povodom obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv korupcije konferenciju „Prioriteti u borbi protiv korupcije u BiH“, koja je održana 01.12.2022. godine u Sarajevu. Konferencija je bila prilika da se predstavi Agenda dobrog upravljanja 2025, odnosno preporuke TI BiH za pristup sistemskim izazovima upravljanja u Bosni i Hercegovini, kao i prioriteti za borbu protiv korupcije koji su postavljeni pred BiH u narednom mandatu.

“Paraliza institucija izazvana sistemskom političkom korupcijom kojom upravljaju najviši nosioci javnih funkcija, dovela je Bosnu i Hercegovinu u situaciju potpune zarobljenosti političkih, društvenih i ekonomskih procesa” - ključna je poruka konferencije kojoj su prisustvovali predstavnici ambasada, donosioci odluka i predstavnici relevantnih institucija (CIK, Ministarstvo pravde, VSTV, Tužilaštva BiH, AJN, itd), međunarodnih organizacija, civilnog društva, medija, itd.

Sukob interesa

Nakon što je Transparency International u BiH (TI BiH) prijavio Amelu Mehmedović iz Živinice koja je kao vijećnik u lokalnom parlamentu obavljala i funkciju pomoćnika ministra u Vladi Tuzlanskog kantona, Ministarstvo u kojem radi, pokrenulo je disciplinski postupak protiv nje. Takođe, na osnovu prijave TI BiH, Komisija za utvrđivanje sukoba interesa u organima vlasti Republike Srpske je utvrdila sukob interesa Bogoljuba Sančanina, koji je bio odbornik u Opštini Prnjavor i predsjednik Boračke organizacije, koja je dobijala godišnje oko 120 hiljada KM iz budžeta Opštine.

Izbori

Političke stranke u Bosni i Hercegovini prijavile su u postizbornim finansijskim izvještajima 11,3 miliona KM troškova izborne kampanje, a radi se o najvećem iznosu koji je ikad prijavljen Centralnoj izbornoj komisiji. Ipak podaci Transparency Internationala u BiH (TI BIH) pokazuju da je osam stranaka prijavilo nerealno niske troškove kampanje odnosno najmanje 1,5 miliona maraka manje nego što je procijenio TI BIH.

S obzirom na to da TI BIH nije imao podatke o troškovima oglašavanja na portalima i platformi YouTube, štampanja i distribucije reklamnog materijala kao i brojnih drugih vidova oglašavanja, stranke su morale prijaviti daleko veće iznose, jer je monitoring TI BIH uključivao samo četiri komponente.

Stranke su prijavile 933.000 KM za internet oglašavanje, a javno dostupni podaci Facebook-a pokazuju da su stranke i kandidati samo na ovoj platformi potrošile oko 491.000 KM na političko oglašavanje. Kako podaci za ostale platforme nisu dostupni nije moguće ni provjeriti tačnost ovih podataka.

Obuke – zaštita lica koja prijavljuju korupciju

Transparency International u Bosni i Hercegovini (TI BiH) je organizovao obuke za provođenje Zakona o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u Republici Srpskoj, a koje su imale za cilj da pomognu odgovornim licima u zdravstvenim ustanovama, sa 15 i više radno angažovanih lica da stvore uslove za bezbjedno prijavljivanje korupcije, efikasno postupe po prijavi korupcije i obezbijede zaštitu lica koja prijavljuju korupciju.

Osim pružanja praktičnih znanja i konkretnih koraka za efikasno postupanje po prijavama korupcije, obuka je takođe bila usmjerena i na zaštitu uzbunjivača, odnosno osoba koje prijavljuju korupciju u radnom okruženju.

Obuke su održane u Trebinju (15.11.2022), Istočnom Sarajevu (16.11.2022), Bijeljini (17.11.2022) i Banjaluci (18.11.2022).

Obuka – praćenje postupaka javnih nabavki i otvoreni podaci u postupcima javnih nabavki

U Vitezu je od 15. do 16. decembra 2022. godine organizovana zajednička obuka projekata USAID ACFC i USAID E-Uprava. Tokom dvodnevne radionice volonteri i organizacija civilnog društva imale su priliku naučiti više o međunarodnim standardima i najboljim praksama za praćenje javnih nabavki, poboljšanje transparentnosti kroz standarde otvorenih podataka i praćenje javnih nabavki koristeći alate poput portala www.pratimotendere.ba koji je razvijen uz podršku USAID-a.

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL**
Bosna i Hercegovina

JAVNI POZIV

ZA PROJEKTE U BORBI PROTIV KORUPCIJE!

KROZ SVOJ RAD SE BORITE PROTIV KORUPCIJE
U RAZNIM OBLASTIMA, KAO ŠTO SU ZDRAVSTVO,
OBRAZOVANJE, PRAVOSUĐE, ZAŠTITA OKOLIŠA,
JAVNA POTROŠNJA...?

KONKURIŠITE ZA PROJEKAT!

Podržano od:

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

KONTINUIRANI JAVNI POZIV ZA PROJEKTE VOĐENJA GRAĐANSKIH INICIJATIVA I KAMPANJA U OBLASTI BORBE PROTIV KORUPCIJE

Poziv OCD (udruženjima građana i fondacijama) iz BiH da podnesu prijedloge projekata usmjerenih na borbu protiv korupcije, s fokusom na rješavanje konkretnih problema identifikovanih na lokalnom nivou ili zagovaračkih inicijativa usmjerenih ka višim nivoima vlasti.

Od aplikanata se traži da dostave ispunjenu aplikacionu formu, te ostale aplikacijom zahtijevane dokumente i to isključivo putem on-line platforme za apliciranje dostupne na linku:

<http://tender.protivkorupcije.ba/>

Podržano:

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Ova publikacija omogućena je uz podršku američkog naroda putem Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Centara civilnih inicijativa (CCI) i ne mora nužno odražavati stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.